

NOTAT

Miljø- og
Fødevarerministeriet
Departementet

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg om intervention i sag anlagt af Europa-Kommissionen mod Forbundsrepublikken Tyskland (C-543/16)

Indledning

Kommissionen har ved EU-Domstolen anlagt sag mod Tyskland med påstand om, at Tyskland har tilsidesat sine forpligtelser efter Rådets direktiv 91/676/EØF om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (herefter nitratudirektivet).

Sagens baggrund

Nitratudirektivet har til formål at nedbringe vandforurening fra nitrater, der stammer fra landbruget og forebygge yderligere forurening af denne art.

Direktivet indeholder i artikel 5 regler, der forpligter medlemsstaterne til at udarbejde og gennemføre handlingsprogrammer med henblik på at gennemføre direktivets målsætninger. Af artikel 5, stk. 4, fremgår, at handlingsprogrammerne skal bestå af en række nærmere fastsatte bindende foranstaltninger, herunder bl.a. perioder, hvor det er forbudt at tilføre visse typer gødning, krav til opbevaringskapacitet til husdyrgødning, en begrænsning af tilførsel af gødning til jorden, som bygger på ligevægt mellem afgrødens forventede kvælstofbehov og kvælstoftilførslen til afgrøden og krav om maksimal tilladt tilførsel af husdyrgødning (medmindre der er meddelt en undtagelse herfra).

Af artikel 5, stk. 5, fremgår, at medlemsstaterne inden for rammerne af handlingsprogrammerne skal træffe supplerende eller skærpede foranstaltninger, hvis det viser sig på baggrund af indhøstede erfaringer med handlingsprogrammerne, at foranstaltninger efter stk. 4 ikke er tilstrækkelige til at opnå målene.

Det følger endelig af direktivets artikel 5, stk. 7, at medlemsstaterne mindst hvert 4. år skal foretage en ny gennemgang af og om fornødent revidere deres handlingsprogrammer, herunder eventuelle supplerende foranstaltninger.

Kommissionen har nedlagt påstand om, at Tyskland har tilsidesat sine forpligtelser ifølge artikel 5, stk. 5 og 7, med relevante bilag, idet Tyskland ikke traf supplerende eller skærpede foranstaltninger, så snart det viste sig, at foranstaltningerne i handlingsprogrammet ikke var tilstrækkelige, og at det ikke har revideret handlingsprogrammet for at bringe det i overensstemmelse med de bindende krav.

Kommissionen gør bl.a. gældende, at artikel 5, stk. 5, er tilsidesat, fordi der ikke er truffet nogen yderligere foranstaltninger, selv om det senest med afrapporteringen medio 2012 havde vist sig, at foranstaltningerne i det tyske handlingsprogram ikke ville være tilstrækkelige. Artikel 5, stk. 7, er ifølge Kommissionen endvidere tilsidesat, fordi handlingsprogrammet ikke blev revideret i lyset af afrapporteringen. I den forbindelse skulle Tyskland i hvert fald have truffet de foranstaltninger, der indholdsmæssigt svarer til kravene i bl.a. artikel 5, stk. 4. Kommissionen finder, at de tyske regler har mangler på seks punkter.

Sagens betydning for Danmark

Regeringen finder, at Danmark skal intervenere i sagen til støtte for Tyskland, idet sagen navnlig kan få principiel betydning for, under hvilke forudsætninger en medlemsstat er forpligtet til at iværksætte supplerende eller skærpede foranstaltninger efter nitratdirektivet. Sagens udfald kan derved tillige evt. få betydning for Danmarks muligheder for at vælge gennemførelse af indsats under vandrammedirektivet i forhold til arbejdet med den fremtidige målrettede regulering af landbruget med deraf følgende mulighed for at kompensere landbrugerne økonomisk.

Hovedsynspunktet i et dansk indlæg vil vedrøre spørgsmålet om længden af den periode, en evt. manglende nedbringelse af en vandforurening skal relateres til.

Således som sagen foreligger oplyst p.t., skal der bl.a. argumenteres for, at Kommissionen ikke har det fornødne grundlag til at påstå, at Tyskland har tilsidesat sin forpligtelse efter artikel 5, stk. 5.

Regeringen tilføjer, at sagens dokumenter kan vise, at der er yderligere principielle spørgsmål for Danmark, eller at sagen alligevel ikke giver grundlag for en dansk intervention.